

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Gramatyka opisowa języka duńskiego I

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia skandynawska Specjalność FILOLOGIA DUŃSKA Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09FSKDUNS.12N.12701.24 Języki wykładowe polski, duński Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Mikołaj Sobkowiak	
Prowadzący zajęcia	Mikołaj Sobkowiak	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Prezentacja podstawowych zagadnień z zakresu fonologii języka duńskiego
C2	Przedstawienie podstawowych zasad transkrypcji fonetycznej i fonemicznej, ćwiczenie ich zastosowania w praktyce
C3	Rozwijanie znajomości i umiejętności stosowania duńskiej terminologii językoznawczej związanej z systemem dźwiękowym języka duńskiego
C4	Konsolidacja i pogłębianie dotychczasowej wiedzy studentów o systemie dźwiękowym języka duńskiego, nabytej w trakcie zajęć z praktycznej nauki języka duńskiego
C5	Rozwijanie umiejętności korzystania z różnego typu słowników i innych źródeł oryginalnych
C6	Ćwiczenie umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem identyfikacji zjawisk fonetycznych i fonologicznych omawianych na zajęciach

Wymagania wstępne

Zaliczony 1. semestr z zakresu nauki języka duńskiego lub znajomość języka duńskiego mu odpowiadająca (A1).

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe pojęcia z dziedziny fonologii (m.in. fonem, głoska, iloczas, akcent, intonacja)	FSK_K1_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Wypowiedź ustna
W2	zna podstawowe zasady transkrypcji fonetycznej i fonemicznej, oraz rozumie zależności pomiędzy zapisem ortograficznym w języku duńskim a wymową	FSK_K1_W06, FSK_K1_W08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Wypowiedź ustna
W3	zna charakterystykę systemu głoskowego języka duńskiego i powstawania dźwięków mowy, wraz z podstawowymi różnicami regionalnymi w wymowie	FSK_K1_W06, FSK_K1_W08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Wypowiedź ustna
W4	strukturę sylaby i zasady prozodii języka duńskiego	FSK_K1_W06, FSK_K1_W08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Wypowiedź ustna
W5	zna podstawowe procesy fonetyczne i fonologiczne zachodzące w języku duńskim (m.in. asymilacje, redukcje)	FSK_K1_W06, FSK_K1_W08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wykorzystywać duńską terminologię językoznawczą (zwłaszcza tę związaną z fonologią)	FSK_K1_U06, FSK_K1_U07	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
U2	potrafi stosować podstawowe zasady transkrypcji fonetycznej i fonemicznej w praktyce	FSK_K1_U07	Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	potrafi opisać proces powstawania dźwięków mowy, oraz identyfikować i opisywać głoski duńskie oraz odpowiadające im w poszczególnych kontekstach znaki ortograficzne	FSK_K1_U06, FSK_K1_U07	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Wypowiedź ustna
U4	potrafi identyfikować i opisywać zjawiska prozodyczne występujące w systemie dźwiękowym języka duńskiego	FSK_K1_U06, FSK_K1_U07	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Wypowiedź ustna
U5	potrafi identyfikować i opisywać podstawowe procesy fonetyczne i fonologiczne zachodzące w języku duńskim	FSK_K1_U06, FSK_K1_U07	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Wypowiedź ustna
U6	umie korzystać ze słowników oraz innych źródeł oryginalnych	FSK_K1_U02	Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy oraz jej samodzielnego rozszerzania	FSK_K1_K01, FSK_K1_K02	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
K2	jest gotów do wykorzystania wiedzy na dalszych etapach studiów filologicznych oraz w życiu zawodowym	FSK_K1_K02	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna
K3	jest gotów do samodzielnego wyszukiwania źródeł w celu pogłębienia swojej wiedzy	FSK_K1_K01, FSK_K1_K02	Kolokwium ustne, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Przedstawienie podstawowych zagadnień z dziedziny fonologii (fonem a grafem, sylaba, powstawanie dźwięków)	W1, U1, K1	Ćwiczenia
2.	Ogólna klasyfikacja dźwięków mowy i omówienie procesu ich powstawania	W3, U3, K1, K2	Ćwiczenia
3.	Przedstawienie systemów samogłoskowego i spółgłoskowego języka duńskiego, oraz wybranych różnic regionalnych w wymowie, jak również procesów fonetycznych i fonologicznych z nim zachodzących	W3, W5, U1, U3, U5, U6, K1, K2	Ćwiczenia
4.	Omówienie różnic między zapisem ortograficznym i wymową w języku duńskim oraz podstawowych zasad transkrypcji fonetycznej i fonemicznej	W2, W3, U2, U3, U6, K1, K2, K3	Ćwiczenia
5.	Struktura sylaby w języku duńskim	W4, U4, K1, K2, K3	Ćwiczenia
6.	Akcent, intonacja i stød w języku duńskim. Prezentacja typów i stopni akcentu oraz szczegółowe omówienie zasad dotyczących rozmieszczenia akcentu leksykalnego i syntaktycznego	W1, W4, W5, U1, U4, U6, K1, K2, K3	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Warunkiem zaliczenia zajęć jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz zaliczenie kolokwium i testów. bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita znajomość duńskiej terminologii językoznawczej, rozumienie podstawowych zagadnień związanych z fonologią, rozwinięte umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień dobry plus (db+; 4,5): bardzo dobra znajomość duńskiej terminologii językoznawczej, rozumienie podstawowych zagadnień związanych z fonologią, bardzo dobrze rozwinięte umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień, z niewielkimi niedociągnięciami dobry (db; 4,0): dobra znajomość duńskiej terminologii językoznawczej, orientacja wśród podstawowych zagadnień związanych z fonologią, niewielkie braki w umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień dostateczny plus (dst+; 3,5): zadowalająca znajomość duńskiej terminologii językoznawczej, wyraźne braki w rozumieniu podstawowych zagadnień związanych z fonologią oraz w umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień dostateczny (dst; 3,0): znajomość duńskiej terminologii językoznawczej na minimalnie wymaganym poziomie, przewaga wiedzy o charakterze encyklopedycznym nad rozumieniem podstawowych zagadnień związanych z fonologią, wyraźne braki w umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość duńskiej terminologii językoznawczej, niepełna wiedza o charakterze encyklopedycznym, brak rozumienia podstawowych zagadnień związanych z fonologią, wyraźne braki oraz błędy

Literatura

Obowiązkowa

1. Grønnum, N. (2007). Rødgrød med fløde. En lille bog om dansk fonetik. København: Akademisk Forlag.
2. Janikowski, K. (1990). Podręcznik wymowy duńskiej. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
3. Petersen, J.H. (et al.) (2021). Udtalt. En introduktion til dansk fonetik. Fredriksberg: Samfunslitteratur.
4. Rasmussen, J. (2005). Sig det med takt og tone. Dansk fonetik i teori og praksis. Poznań: Wyd. Naukowe UAM.
5. Schab, S. I. & M. Sobkowiak (2016). „Odbijający się czkawką sen złośliwego lingwisty”. O postrzeganiu języka duńskiego i trudnościach w jego przyswajaniu. Folia Scandinavica Posnaniensia 20. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, pp. 187-204.

Dodatkowa

1. Basbøl, H. (2005). The Phonology of Danish. Oxford: Oxford University Press.
2. Grønnum, N. (2005). Fonetik og fonologi – almen og dansk. København: Akademisk Forlag.
3. Hansen E. (2006). Dæmonernes Port. Materiale til studiet af dansk sprog, 5. udg., København: Hans Reitzel.
4. Hansen, E. & L. Heltoft (2011). Grammatik over det danske sprog. København: DSL
5. Sobkowiak, M. (2018). Can phonemes be considered troublemakers? The case of the Danish /r/. Lublin Studies in Languages and Literature 42 (1), s. 49-65.
6. Schachtenhaufen, R. (2002). Ny dansk fonetik. Hellerup: BoD.
7. Togeby, O. (2007). Fungerer denne sætning?: funktionel dansk sproglære. Århus: Academica.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
------------------------	---

Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	5
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FSK_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny swojej wiedzy, jej weryfikowania i aktualizowania oraz zwracania się po potrzebną pomoc do ekspertów.
FSK_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i problemów praktycznych związanych z praktyką komunikacyjną w języku wybranej specjalności oraz drugim wybranym języku nowożytnym; wykorzystywania zdobytej w toku studiów wiedzy i umiejętności w życiu społecznym i zawodowym.
FSK_K1_U02	Absolwent/ka potrafi umiejętnie korzystać ze słowników, leksykonów oraz innych tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji, analizować pozyskane informacje oraz dokonywać ich krytycznej oceny i selekcji.
FSK_K1_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się zaawansowaną terminologią właściwą dla wybranych dziedzin językoznawstwa lub literaturoznawstwa w języku wybranej specjalności oraz w języku polskim.
FSK_K1_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, analizować oraz prawidłowo opisywać procesy i zjawiska językowe, literackie i kulturowe charakterystyczne dla kraju, którego język opanował w ramach specjalności, umiejętnie i skutecznie posługując się metodami i narzędziami stosowanymi w badaniach filologicznych.
FSK_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym i w języku wybranej specjalności podstawową terminologię przydatną w skandynawistycznych badaniach językoznawczych, literaturoznawczych i badaniach nad kulturą i społeczeństwem oraz terminologię specjalistyczną wykorzystywaną w wybranych obszarach powyższych badań.
FSK_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie kompleksową naturę języka, jego złożoność i historyczną zmienność jego znaczeń, a także powiązania współczesnych języków skandynawskich z językiem staroislandzkim.